

§ 220

Oikaisuvaatimus Ikääntyneiden asiakkaiden sekä ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminnan hankinnasta

HEL 2017-012818 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esityslistalla esitetyin perustein hylätä Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen, koska hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, jotka antaisivat aiheutta hankintapäätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Ostopalvelupäällikkö Eeva-Liisa Tuominen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Riihivaara, vastaava hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 43241
tuomas.riihivaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintaoikaisuvaatimus 12.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote

Tarjoajat

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelu
Hallinto

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ostopalvelupäällikkö Eeva-Liisa Tuominen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Valituksenalainen hankintapäätös

Julkisissa hankinnoissa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintayksiköllä ei ole velvollisuutta hylätä tarjousta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena muutoin kuin silloin, jos poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen, mm. työehtosopimusten tai lain liitteessä C lueteltujen kansainvälisten sopimusten sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkomisesta, jotka hankintayksikkö voi näyttää toteen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintayksikkö on aikaisemminkin voinut hylätä tarjouksen alhaisen hinnan perusteella, jos hankintayksikkö on kyennyt osoittamaan, että tarjoajan tarjoushinnat alittavat työntekijöille työstä maksettavat lakisääteiset korvaukset sosiaalikuluihin (mm. MaO 216/12).

Hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, arvioiko se tarjouksen muita tarjouksia alhaisemman hinnan merkitsevän mahdollista perustetta tarjouksen hylkäämiselle. Hankintayksiköllä on velvollisuus noudattaa koko hankintamenettelyn osalta tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua, eikä edellä sanottu huomioiden hankintayksikkö ole oikeutettu hylkäämään hinnaltaan muita tarjouksia huomattavasti halvempaa tarjousta yksinomaan tällä perusteella tekemättä arviota, mikä on tarjouksen tosiasiallinen toteuttamiskelpoisuus ja edullisuus (KHO 2001:57). Hankintayksiköllä ei ole oikeutta hylätä tarjousta alhaisen tarjoushinnan perusteella, mikäli tarjoaja pystyy luotettavasti osoittamaan mahdollisuutensa hankinnan toteuttamiseen (KHO 2013:10).

Hankintayksikkö on ennen valituksenalaisen hankintapäätöksen tekemistä pyytänyt position 1C osalta halvimmän tarjouksen tehneeltä Betesda -säätiöltä selvityksen mahdollisuudesta tuottaa tarjouspyynnössä edellytettyä palvelua tarjoamansa hinnan mukaisesti. Saadun selvityksen mukaan säätiö kykenee täyttämään hankintasopimuksen antamansa tarjouksen mukaisella hinnalla.

Hankintayksiköllä on oikeus luottaa siihen, että tarjoajien tarjouksissa esitetyt tiedot pitävät paikkansa. Hankintayksiköllä ei esillä olevassa tapauksessa ole Betesda -säätiön tarjouksen perusteella ollut syytä epäillä säätiön antamia tietoja. Hankintayksikkö on silti varmistunut tarjoajan kyvystä toteuttaa hankinta tarjouspyynnön mukaisesti. Näin ollen hankintayksikön näkemyksen mukaan sillä ei olisi Betesda -säätiön selvityksen perusteella ollut oikeuttakaan hylätä voittanutta tarjousta oikaisuvaatimuksessa esitetyllä tavalla.

Oikaisuvaatimus

11.09.2018

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry teki hankintaoikaisuvaatimuksen ko. päätöksestä. Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n hankintaoikaisuvaatimus on saapunut kirjaamoon 12.4.2018. Hankintaoikaisuvaatimus on siten tehty hankintalain (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016) 133 §:ssä säädetyssä määräajassa.

Hankintapäätöksen on tehnyt Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala.

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry vaatii Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialaa:

1. säilyttämään heidän erityisasemansa koko kaupungin palveluntuottajana
2. hylkäämään position 1C voittaneen tarjouksen perustuen liian alhaiseen hintaan
3. vaatimaan viranhaltijoita aktiivisesti korkeammalla prioriteetilla tarjoamaan position 3C Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n palveluita muistisairaille asiakkaille poiketen näin hankintapäätöksen ensisijaisuusjärjestyksestä.

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry perustelee vaatimuksiaan vaatimuksen 1 osalta sillä, että heillä on mielestään ollut erityisasema koko kaupungin palveluntuottajana ennen ko. hankintapäätöstä.

Vaatimuksen 2 osalta Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n mukaan voittaneella tarjouksella ei pystytä kattamaan pakollisia, mitoituksen mukaisia henkilöstökustannuksia.

Vaatimusta 3 Helsingin Alzheimer-yhdistys ry perustelee sillä, että on kaikkien edun mukaista, että päivätoiminta on toimintakykyä kuntouttavaa ja kehittävää, ei pelkästään säilyttävää. Lisäksi Helsingin Alzheimer-yhdistys ry pystyy tarjoamaan myös muistiperheitä kokonaisvaltaisesti auttavia palveluita, jotka sisältävät muistineuvontaa, omaisten vertaistukiryhmiä ja kriisiperhetoimintaa.

Oikaisuvaatimuksen hylkäyksen perusteet positiokohtaisesti

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n vaatimukseen 2 liittyy hankintalain 96 §, jonka mukaan hankintayksikkö voi hylätä hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen. Hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkääminen on hankintayksikön harkittavissa oleva mahdollisuus. Velvollisuutta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkäämiseen ei ole, mikä käy ilmi Hankintalain 96 §:n sanamuodosta ”voi hylätä, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa”.

11.09.2018

Hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiselta. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala on ottanut yhteyttä position 1C voittaneeseen toimittajaan ja varmistanut, että he pystyvät toimittamaan tarjouspyynnön mukaisen palvelun ilmoittamaansa hintaan. Henkilömitoitus on ollut 0,25 työntekijää / asiakas, johon Betesda-säätiö on sitoutunut. Lisäksi he ovat vedonneet siihen, että heidän palvelutoimintansa rakenteet mahdollistavat tarjotun hinnan.

Hankinnan vertailuperusteina käytettiin hintaa ja laatua niin, että hinnan maksimipisteet olivat 90 ja laadun maksimipisteet 10. Riittävä laatu varmistettiin vähimmäisvaatimuksissa, jotka koskivat kaikkia tarjoajia. Tarjouskilpailussa annettujen tarjousten suuret hintaerot ovat mahdollistaneet sen, että myös ilman lisälaatupisteitä on ollut mahdollista pärjätä tarjousvertailussa.

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n vaatimusten 1 ja 3 mukaisesti ei voida hankintaoikaisun avulla oikaista hankintaa. Hankintaoikaisulla voidaan oikaista päätös vain, jos päätös perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n vaatimukset 1 ja 3 eivät sisällä tällaisiin seikkoihin perustuvia vaatimuksia.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n oikaisuvaatimus ja siinä esitetyt vaatimukset ovat perusteettomia ja oikaisuvaatimus tulee kokonaisuudessaan hyljätä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Riihivaara, vastaava hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 43241
tuomas.riihivaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintaoikaisuvaatimus 12.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote
Tarjoajat

Otteen liitteet
Esitysteksti

Sairaala-, kuntoutus- ja hoiva-
palvelu
Hallinto

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano
Esitysteksti

Esitysteksti

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 205

HEL 2017-012818 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

21.08.2018 Pöydälle

Jäsen Kati Juva pyysi asian pöydälle.

19.12.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Riihivaara, vastaava hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 43241
tuomas.riihivaara(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -palvelukokonai-
suus Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja 26.03.2018 § 21

HEL 2017-012818 T 02 08 02 00

Päätös

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja päätti käydyn tarjouskil-
pailun perusteella valita seuraavat palveluntarjoajat hankinnan kohteit-
tain ikääntyneiden asiakkaiden sekä ikääntyneiden erityisryhmien ja
muiden erityisryhmien päivätoiminnan palveluntuottajiksi (kohteissa 3A,
3B ja 3C alla esitetyssä ensisijaisuusjärjestyksessä):

Kohde 1A: Ikääntyneiden päivätoiminta; yksikkö etelän palvelualueella

Gaius-säätiö sr, Heseva-koti

Kohde 1B: Ikääntyneiden päivätoiminta; yksikkö idän palvelualueella

Palvelukoti Rantakartano Oy, Esperin Päivätoimintakeskus Myötätuuli
(Kivikko tai Vuosaari)

Kohde 1C: Ikääntyneiden päivätoiminta; yksikkö lännen palvelualueella

Betesda-säätiö, Haaga-Lassilan päiväkeskus

Kohde 1D: Ikääntyneiden päivätoiminta; yksikkö pohjoisen palvelualueella

Saga Care Finland Oy, Saga Helapuisto tai Saga Käpylinna

Kohde 2A: Ikääntyneiden ruotsinkielinen päivätoiminta; yksikkö lännen palvelualueella

Hoivaonni Oy, perustettava yksikkö

Kohde 2B: Ikääntyneiden ruotsinkielinen päivätoiminta; yksikkö idän palvelualueella

Hoivaonni Oy, perustettava yksikkö

Kohde 3A: Ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta; aivoverenkiertohäiriöön sairastuneiden ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta

1. Betesda-säätiö, Haaga-Lassilan päiväkeskus
2. Gaius-säätiö sr, Puotilan palvelutalo
3. Hoivaonni Oy, perustettava yksikkö
4. Debora Oy, perustettava yksikkö
5. Afasiasäätiön palvelut Oy, Afasiakeskus
6. Käpyrinne ry, Käpylän Pysäkki
6. Käpyrinne ry, Kantin Pysäkki
7. Ilmari Helanderin Vanhusten Säätiö, Vuosaari
7. Ilmari Helanderin Vanhusten Säätiö, Maunula

Kohde 3B: Ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta; päivätoiminta henkilöille, joilla on aistivammoja

1. Hoivaonni Oy, perustettava yksikkö
2. Kuurojen palvelusäätiö, Palvelukeskus Ainola
3. Debora Oy, perustettava yksikkö

Kohde 3C: Ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta; työikäisenä muistisairauteen sairastuneiden ns. nuorten

ikäntyneiden henkilöiden päivätoiminta

1. Betesda-säätiö, Haaga-Lassilan päiväkeskus
2. Hoivaonni Oy, perustettava yksikkö
3. Helsingin Alzheimer-yhdistys ry, päivätoimintayksikkö
4. Pelasta Muistisairas ry, Topeliuksenkatu
5. Debora Oy, perustettava yksikkö
6. Ilmari Helanderin Vanhusten Säätiö, Vuosaari
6. Ilmari Helanderin Vanhusten Säätiö, Maunula

Päätös on ehdollinen perustettavien yksikköjen osalta, kunnes kaikki tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset täyttyvät.

Päätös on ehdollinen kaikkien valittujen yksikköjen osalta, kunnes kaikki vaadittavat selvitykset ja todistukset on esitetty.

Samalla sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja päätti hylätä Helsingin Alzheimer-yhdistys ry:n kohteisiin 1A, 1B ja 1D annetut tarjoukset tarjouspyynnön vastaisina.

Hankinnan sitoumukseton, arvonlisäveroton arvo perussopimuskaudella on noin 4 miljoonaa euroa.

Päätöksen perustelut

Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena on ikääntyneiden asiakkaiden sekä ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta.

Hankintamenettely

Sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 19.12.2017 (23/2017 § 342) päättänyt ikääntyneiden asiakkaiden sekä ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminnan kilpailutuksen keskeiset periaatteet ja ehdot sekä oikeuttanut sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtajan tekemään hankinnasta päätöksen, allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavat sopimukset ja päättämään sopimusten irtisanomisista tai purkamisista.

11.09.2018

Tarjouskilpailu toteutettiin hankintalain (1397/2016) mukaisesti avoimella menettelyllä. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala julkaisi 12.1.2018 hankintailmoituksen ja tarjouspyynnön HEL 2017–012818 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa.

Määräaikaan 14.2.2018 klo 12 mennessä tarjouksen jätti 19 palveluntuottajaa, joiden tarjoukset koskivat seuraavia yksiköjä:

Afasiaäätiön palvelut Oy, Afasiakeskus
Betesda-säätiö, Haaga-Lassilan päiväkeskus
Debora Oy, Debora päivätoiminta
Esperi Care Oy, Hoivakoti Vanhalinna
Folkhälsan Valfärd Ab, Seniorhuset
Gaius-säätiö, Heseva-koti
Gaius-säätiö, Puotilan palvelutalo
Helsingin Alzheimer-yhdistys ry, Alzheimer-yhdistyksen päivätoiminta
Hoitokoti Päiväkumpu, Päivätoimintapiste Sointula
Hoiva Mehiläinen, Mainiokoti Käpylä
Hoivaonni, perustettava yksikkö (kaikki kohteet)
Ilmari Helanderin vanhusten säätiö, Maunulan palvelutalo
Ilmari Helanderin vanhusten säätiö, Vuosaaren palvelutalo
Koillis-Helsingin lähimmäistyö ry, Miljan palvelutalo
Kuuroiden palvelusäätiö sr, Palvelukeskus Ainola
Käpyrinne ry, Kantin Pysäkki
Käpyrinne ry, Käpylän Pysäkki
Omakotisäätiö sr, Omakotisäätiön päivätoiminta
Palvelukoti Rantakartano Oy, Esperi Päivätoimintakeskus Myötätuuli, Vuosaari
Palvelukoti Rantakartano Oy, Esperi Päivätoimintakeskus Myötätuuli, Kivikko
Pelasta muistisairas ry, Nuorten muistisairaiden yksikkö, Topeliuksenkatu
Saga Care Finland Oy, Saga Care Helapuisto
Saga Care Finland Oy, Saga Care Käpylinna
Saga Care Finland Oy, Saga Care Munkkiniemi
Vanhusten palvelutaloyhdistys ry, MEREKO Kamppi

Hankinnan kohteina ovat:

- Ikäntyneiden suomenkielinen päivätoiminta (kohde 1)
A. yksikkö etelän palvelualueella
B. yksikkö idän palvelualueella
C. yksikkö lännen palvelualueella
D. yksikkö pohjoisen palvelualueella

Ikääntyneiden ruotsinkielinen päivätoiminta (kohde 2)

A. yksikkö lännen palvelualueella

B. yksikkö idän palvelualueella

Ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta (kohde 3)

A. aivoverenkiertohäiriöön sairastuneiden ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta

B. päivätoiminta ikääntyneille henkilöille, joilla on aistivammoja (esim. kuulo ja/tai näkökyky)

C. työikäisenä muistisairauteen sairastuneiden ns. nuorten ikääntyneiden (noin 50 – 70 vuotiaat) henkilöiden päivätoiminta

Kohteessa 1 jokaiselle sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -palvelukonaisuuden palvelualueelle (etelän, idän, lännen ja pohjoisen palvelualue) valitaan yksi suomenkielinen päivätoimintayksikkö.

Kohteessa 2 valitaan kaksi ruotsinkielistä päivätoimintayksikköä siten, että toinen sijaitsee läntisellä palvelualueella ja toinen itäisellä palvelualueella. Palvelut kohdentuvat kuitenkin koko Helsingin alueen ruotsinkielistä päivätoimintaa tarvitseville henkilöille.

Kohteessa 3 ikääntyneiden erityisryhmien ja muiden erityisryhmien päivätoiminta valitaan tarjousten perusteella kaikki yksiköille asetetut soveltuvuus- ja laatuvaatimukset täyttävät yksiköt puitesopimusjärjestelmään tarjoajan valitseman alakohteen mukaisesti A, B tai C. Valitut tarjoajat asetetaan kohdekohtaisen kokonaispistemäärän mukaiseen edullisuusjärjestykseen. Asiakkaalle palveluntuottaja valitaan niin, että asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen soveltuvista valitaan järjestyksessä edullisin.

Tarjoajan soveltuvuuden ja tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Helsingin Alzheimer-yhdistys ry jätti tarjouksen kohteisiin 1A, 1B, 1C, 1D ja 3C. Tarjottu kohde sijaitsi lännen palvelualueella (1C), joten tarjous tulee hylätä tarjouspyynnön vastaisena kohteiden 1A, 1B ja 1D osalta. Kohteessa 3C ei määritelty palvelualueita vaan valitut yksiköt tuottavat palvelua kaikille kaupungin alueille.

Tarjouspyynnössä esitettiin tarjoajien soveltuvuudelle asetetut kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset sekä selvitysvelvollisuudet. Päätös on ehdollinen, kunnes kaikki soveltuvuudelle asetetut vaatimukset on kaikkien valituiksi tulleiden tarjoajien kohdalla tarkistettu.

Tarjousten vertailu

11.09.2018

Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus kaikissa hankinnan kohteissa. Tarjousten vertailussa hinnan painoarvo on 90 prosenttia ja laadun maksimissaan 10 prosenttia (liite; vertailutaulukko).

Hinta koostuu asiakaskohtaisesta toimintapäivästä (toimintapäivä/asiakas).

Laatua arvioidaan seuraavasti:

Palvelun toteuttamisessa hyödynnetään konkreettisia, realistisia ja tutkittuja työmenetelmiä asiakkaan fyysisen, psyykkisen, henkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukemiseksi. Kuvattujen menetelmien tulee olla palvelukuvauksessa esitettyjen päivätoiminnan tavoitteiden mukaisia ja päivätoiminnan asiakasryhmälle kohdistettuja. Kuvaukset pisteytetään asteikolla 0, 5 tai 10 pistettä (liite; laatupisteet). Tarjous saa edellä mainitut laatupisteet (5 tai 10 pistettä), mikäli asiantuntijat arvioivat tarjoukseen liitetyt esitykset riittäviksi ja uskottaviksi.

Sopimuskausi

Sopimuskausi on neljä (4) vuotta ja se on suunniteltu alkavaksi 12.6.2018.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimiala varaa oikeuden irtisanoa sopimuksen kesken sopimuskauden, mikäli se on uuden sosiaali- ja terveystoimintajärjestämismallin vuoksi välttämätöntä.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei sitoudu hankkimaan palveluntuottajalta tiettyä määrää palvelua, vaan hankkii palvelun Helsingissä esiintyvän tarpeen mukaisesti.

Lisätiedot

Ninna Katajainen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 43241
ninna.katajainen(a)hel.fi

Eeva-Liisa Tuominen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 42207
eeva-liisa.tuominen(a)hel.fi